

Ecc Homo: verbum breve, sed magnam fententiam, magna complectens mysteria, ubi in se tantum confidetur. Ecc Homo de homine, S. Bernardus exclamat, homo pro homine, homo contra hominem, homo supra hominem, homo infra hominem. Ecce; hic homo natura de Virgine proper omnium hominum salutem, atque in trikiti hoc stat positus per hominum eorumdem fexitiam; Homo contra hominem, homo, qui hodie contra pectorum homines infurgit, quia cum sit ille vir dolorum, isti viri sunt deliciarum, & voluptatum: Homo supra hominem, homo infra hominem. Homo tandem qui in sublimi hac maiestate, que exultat illum supra omnes spiritus, factus est etiam novissimum hominem. Heu! cogitamus, quanta fuerit divini hujus hominis ignoratio fidei ludibrii populo, in quo erant inimici, amici, homines cujuslibet artis & conditionis. Tamen Salvator hic hanc sultu ignominiam ea cum modestia, patientia, animi lenitate, que omnibus, qui ia ipsum minus preoccupati fuissent, innocentiam ejus probavent. Idem.

*Ecc Homo. Audi, peccator, huc verba, & cogita haec ad te ab ipso Dei Filio dicta: Ecce ego! inuere temetipsum in hoc specie, ut agnosca enormitatem scelerum tuorum, & mala, quia mihi pepererunt. Ego ille sum homo, quem tot contumelias coquinasti, & Deus tuus, quem graviter da. adeo laesisti. Mihi quidem videtur ille omnibus peccatoribus loqui per totidem ora, quod habet in corpore vulnera, ac illis dicere per te, quod pro Ecclesiasten tono adeo lugubri dicit: Popule meus, quid feci tibi? *Aus in quo contraxi?* Quan tibi causam tribui, ut me tanta excrescere cum indigneatur? Propter amorem tui de calo descendendi; omnia vita mea momenta propter tuam salutem impendi; & in grati animi argumentum, tu me crux, ac vulneribus adperfici. Popule meus, quid feci tibi? O Deus meus, & Rex meus, qui te in eum statu, in quo te inuenior, redegin? Itane ergo obijceris ab omnibus conspicuendis, inducis ignominia tunica, spinis coronatus, fanguine madidis, pallenti facie deformatus; & in hoc miseratu tristitia hac meis auribus accident verbis: Popule meus, quid feci tibi? Quid non superest ultra in hominibus aliquis miserationis sensus pro te; humana corda pro te uno sensu carere videntur? Se muris account cohortationibus, ut torqueant te, & dolores tuos sibi in ludibrium convertant; fed ubi cogito, peccatis meis te huc redactum fuisse, obruor dolore, & penitentia me, quod te tanta affecterim contumelia, certum consilii, me in posterum milles potius moriturum, quam ultra lacesam. Ex variis auctoribus.*

*Ecc Homo. Audire mihi video patris Eterni vocem per os Pilati ita loquentis, & in longe alio sensu dicentis: *Fingers possumus Eterni Patrem nesciit nisi per nos.* Ecce homo. Ecce homo per suonam sibi, Redemptor, & Salvator omnium hominum: ecce ille, qui per mortem suam vitam vobis restitu: Ecce ille, qui vos creavit & fecit verbo; & qui factus homo adhibet quidquid crucis est in venis suis, ut vos reficiat, & reparat. Te agnoscit Deus meus! in qualitate hac tanta cum reverentia, & maiori caritate, quam si a me videberis in splendore glorie tua. Per hoc pallium video tangitum, qui me redimit; adoratio nihil obstante his catenis, & funibus in vinculis hisce manibus omnipotentiam, que calum fecit, ac terram: memet exanimato coram infinitis magnilibus suis in extremis tuis humiliacionibus; & extollo te superera, que fingi maxima possunt, quantum temet humiliasti me. *P. Mainbourg, in sermone pro feria 6. in Parafesi.**

Ecc Homo. Hac verba, eo in sensu, quem illis tribuit Spiritus Sanctus significant, ecce homo, qui profecto homo dumtaxat videtur, sed re ipsa super omnes homines est; quoniam Filius est Dei vivi, Messias in lege promisus, Caput Angelorum, & Hominum, humani generis Redemptor, spes unica peccatorum, qui es uerum hominem dedit, ut ad eorum sceleria expienda patus sis, se in hunc redigere statum, ut videretur minus, quam homo, sed qui in hoc ipso statu ad quem redactus est, dignus est, quem omnes homines laudent, colant, & adorent. O homo pluquam homo, & humani generis gloria! agnoco te, licet deformatus sis; agnoco inquam te meum Salvatorem, & Deum; recipie me in numerum servorum tuorum, postquam profectus fuero a me non minus amari has facie palliore, & citiore fuscula, quam in statu glorie tua, tueque Pater a Poste in Mediationis de Passe.

Ecc Homo. Dei Filium hoc in statu confiderantes ad Aeternum Patrem sermonem dirigere possumus. Omagne Deus!

*Deus iusta, atque misericors! Nunquid hic ille homo est, de quo, in ejus Baptismate, atque Transfiguratione dixisti: *Hic est Filius meus dilectus, in quo misericordia complicitur?**

Ubi nam colomacula illa est, qui filius iniquorum est?

Ubi nubes fulgida, qui illius divinitatem indigitat?

Ubi Moyles, ubi Elias ad Doctrinam Iltius comprobandum? hac omnia non videntur amplius, & ad probandum innocentiam, ostendendum divinitatem, atque com-

mandandam doctrinam non alia habet testimonium, quam pa-

atientiam, lenitatem, atque humilitatem suam. Ecce ho-

*mo. Resipice Deus hunc hominem, qui tot plagi propter peccata nostra affectus fuit: *Resipice in faciem Christi tui.**

(Psalm. 32.) Vis nos cogitare illum, ut misereamur dolorum illius; in gratiam dilecti hujus Filii tui resipice in nos, ac miserere malorum nostrorum. Nos iubes intueri illum, tamquam prototypum, quem sequi debemus; fuge illum in statu hunc adducerent; quemadmodum per Pro-

*phectam conqueritur: *Supra dorum meum fabricaverunt pecca-**

tores,

*(P. 128.) anfani arripientes a bonitate, atque patientia Dei perseveraverunt in flagitis suis, eumque impune omni contumeliam coquinandi: nos enim ac tortores ex ipsa Salvatork patientia excitabantur ad illum acerbis castendum, ac iteranda verbera, ut idem subdit Prophet: *Prolongaverunt iniquitatis suas, autem sermonem in omnia argumen-**

ta. (Ibidem)

Romanii milites in ludibrium sibi vertere cogitabant, commentitium Regnum Salvatoris, aculeatique irrisoribus suis gravius cor illius transfixerunt; quam caput ejus plectentes coronam de spinis. Sed si eorum intentio crudelis, & nefaria fuit, non caruit mysterio Dei consilium, qui permisit ut in Unigenito sua exerceretur flevit, S. Ambrosius inquit, volens ut nihil obstantibus impius hijumfatu subfianctionem Regis diceretur. Er si corde non credunt, Deus ramus suis non defutus honor; salvator, ne Rex, ne Deus, & Dominus adoratur. Deus autem a Christiani pietate petit, ut hisce irrisoribus impius generofam obijcat fidem, palam profetam coram Calo, ac terra, ut illum Regem nostrum profeatorem, cique cultum adhibeas tamquam Deo nostro, atque confeante nos ad ipsum tamquam legitimum Dominum nostrum pertinere. Relinquamus illi ea jura, per quae omnes hijummodi tituli ad illum spectant, illa in dubium revocare non possumus, quia Christiani sumus; sed qui deberemus illi cultum omnem; & obsequium, cavendum nobis est quam diligenter, non illum eisdem contumelias afficiamus, quibus a Judaeis, & Pilati militibus affectus fuit. Indigenem, cum animali nostrum subit modus ille, quo Rex glorie, ab impio excipiatur, qui illum Regem appellant, & tamquam virorum omnium novissimum excipiunt; quem simul favere jubent, & cadunt; qui simul coram illo in genua procumbunt, atque percunt. Dao actus illi adeo oppositi adoratio, & contemptus, reverentia, & iratio, cultus, & injuria, videntur ne nobis nunquam invente fuile simili, & ab ille personis erga aliquem, prater quam erga Dei Filium, adhibe fuisse? Ah! cogitate decies milia Christianorum quotidie eodem pacto cum eodem se gerere, & fortasse hoc ipso, quo vos alloquor, momento, & hoc ipso, in quo fumus, loco id praefare: etenim quid aliud est haec irreligio, & impietas, quam quodquid in Tempis videmus, & ipsi coram altaris? Nonne videntur Fideles genua flectere ante adorable corpus Filii Dei, in Tabernaculo nostris fidentis, ut ibi cultus nostros recipiat, & mox ridere, colloqui, caput circum agere? Alii nonne terribili huic adstant sacrificio, in quo Deus pro nobis immolaratur, altero quidem poplite in terram demissi, altero in aeren sublati sexcentis cum contortionibus corporis, & excentis cum aberrationibus mentis, immodesto corporis habitu, & oculis in orbem circum errantibus? Hoc autem quid aliud fuit, quam irrationes, & contumelias imitar, quibus illum exceperunt Judaei? Nonne hoc id est, ac factis proficer, Salvatorem non esse, nisi Regem inanem, & fictitum? Hoc sane non est Deum colere ex animo, quoniam cultus hic plaus est irreverentia, & impietatis. Idem.

*Quis exprimeret potest quinam fuerint sensus cordis JE-
SU, ubi audit terribiles clamores illos: *rolle, rolle, eruci-*
*fage, & vidit que cum excipiunt furoris Judaei mortem suam
urgenter; hac in Euthenio ipius crudeliores? Hi quip-
pe jam fatigati erant torquentio, illi adhuc, ut ulterius in
ipsum faventur, petebant. Meminerat Salvator, quanta fi-
bi debenter, & cogitans quo pacto gratiam sibi referrent,
corum ingrati animi vitium intelligebat, eorumque futu-
rum perniciem plorabat. Verum cum humiliatio post di-
gitationem fit gravior, & honor, in quo habitus fuerat,
comparatus cum eo contemptu, injuriis, & contumelias, qui illi interferant, quid cogitare poterat de populi hujus incon-
stancia, omni ignorantia coquinantis illum ipsum, quem
non ita pridem admiratus fuerat, & cumulaverat gloria? Taedem enim cum illum Regem sibi vellent eligere, nunquid spineam coronam illi destinabant? Calamus, quem magu-
tebat, era ne sceptrum Iuda, quod erat illi gerendum? Hoc purpura segmentum ejusdem humeris impotum innuebat ne dolore, quo affecti erant eo quod pedibus ejus substravisti
ferventem fiam Jerosolymam triumphi more ingredien-
tis? Hac flagella, quo totum corpus ejusdem lancinaverant,
nonne illi erant turpiora quam rami olivarum, quibus via
instructa fuerat præterenti, gloriari fuerant? & omnia
qua illi ingererant convicia, nunquid publice erat pal-
nodia laudum, ac benedictionum, quas illi contulerant?
hic vero tumultus, & clamores: *Tolle, eruci-*
*fage, nonne illi facti acerbierunt post illa opinicia, que nudus quintus,
vel fexus audirebat? (Anna Filio David, benedictus qui venit
in nomine Domini. (Matth. 21. & 23.) Idem,***

*Aduic tamen Iudazarum postulationibus adversabatur Pi-
latus postquam Iesum obijceret opprobriis, & dolori, ut
eorum mentes lenirent, furemque compescerent. Oratoris
Dei filii, & deus munere fungebatur, quam judicis; cuius intereat il-
lum revellere de manibus eorum, qui urgebatur, ut cruci-
figeretur. Iterum ergo, testatus est fibi nullam esse cau-
sam propter quam hominem culpa vacuum damnaret; se
in accusatoribus eis cupiditate, odium, invidiamque de-
prehenderet, & nullam in eo causam, proper quam esset
crucifigendus, cum indigneatione etiam ab illis requirens,
ut edocerent quid ille morte dignum patraret? *Quid enim
mal facit? (Matth. 27.)* Quia in eum Iudei spem omnem
abjecerunt, impetrandi futurum, ut Salvator tamquam fedis-
tios puniretur, aliud iniere confiditum; videlicet iterum ad
Moyse legem redeundi, secundum quam per Cesarem licet
bat illis vivere, atque responderent Pilato; si iuxta Romanorum leges illum morte nequaquam dignum conferent, ip-
sum tamen nullo pacto mortem evitare posse secundum le-
gen suam, qua morte damnantur blasphemii, & dubitari
non posse, quo minus blasphemus habendus est ille, quem
ipse innocentem arbitrabatur, quandoquidem palam se Dei
Filius.*

*Recentes Pilati conatus ad Salvatoris vita fer-
vandam.*

*Tantum absuit, ut spectaculum, quod Pilatus proposuit
Judeis offendens illis Salvatorem vulneribus confos-
sum, & manantem fanguine, populorum furem lenire
poteret, ut illum magis, magisque irritaverit & Principes
Sacerdotum metuentes, ne commoveretur, primi omnium
clamare inciperunt: *Tolle, Tolle, eruci-fage, eruci-fage illum,*
quod causa fuit, ut ubi in misero statu illo viuis fuit,
quia miserationis lacrimas eliceret, horribilis repente clama-
tor perniciens similis illi, qui jam anteua auditus fuerat:
eruci-fage, eruci-fage. Præses hoc excitatus cumulo, quem
irrito labore mulcere studet, & multo magis indigneatus
ad affectu crudelitatis barbarorum, qui quinquefiden-
tia ducerentur, magis faventib, & innocens illius san-
guinem fitib, ferarum instar, quibus ostenditur præsta-
re ex eis ritibus expuncta; Prætes, inquam, ut te-
ratur se graviter facta potiusquam illis facultatem per-
mitteret illum interficiendi, indigabundus respondit eis:
*Accipit enim vos, & crucifigate; ego enim non invento in eo cau-
sa.* (Ioud. 19.) Quasi dixisset; si nullo habetis in disci-
mine innocentem crucifigere, vos ad libitum velutrum oc-
cidite; verumnam ne existimetis a me probari adeo enor-
mem iniuriant. Sed concitata multitudine nullam audit
rationem; nocens, vel innocens si, fuso clamores instaurat;
oporet, ut cruci affigatur, ibique animam perficit.
O promissiones factæ ad Abraham! O ardentia, & tam-
diu dilata desideria! o figura! o Prophœtia! Ergo post
quatuor annorum milia, & ultra in precipibus, votifice num-
cupantis transacta, tandem Messias imperatus est, ut mors
illius ranta cum obstinatione conqueratur, quanta constan-
tia adventus illius concupitus est! *Abbas de Monmorel, &*
*P. de la Colombe.**

Animum advertamus paulisper, queso, & ad Iudazorum

horribilis hujus iniustitiae agmine facta Calvarium versus extripiunt viam. Praecone paucitate, ad buccinum sonitum evulgante sententiam prolata in reum. Oblonga crux trahit in terram magno cum fragore bajulum suum, qui pondere vicit, in singulis ferme gressus ruit, qui in singulis vices calcibus, vel futilibus exagitated confurgit, & relinquit in via sui crucis veltigia. Eum populi turba subfugitur, quae oculos suos tristi hoc paesit spectaculo, cum interior calum omne obfuscet videns hominem Deum non fecit ac virorum omnium nequissimum, supplici sui instrumentum bajulavit. Ceterum ipsi vos considerate quomodo traditur, quomodo impellitur, quomodo trahitur, & crebro anhelito viatis, manans sudore, & sanguine fatigatur immane pondere peccatorum, quibus oneratus est. *Idem*

Alia hypotheseis Jn. 20. crucis bajulacionis. Quis fando fatus exprimere posset dolorem, quem pepercit illi viribus & sanguine exhausto, confessio innumerevris vulneribus, quibus confusus fuerit, immanis hac sarcina? Hoc tamen non prohibet quoniam immite carnales illum in quamcumque partem trahant, & cum impetu impellant, ut prograditur. Vires deficiunt, nutat, cespitata, labitur in singulos gradus. Confligit fuisse, & sanguine perfusus cum pulvere admixto, & cum se momento spiritum ducere perficit, futilibus vapulat. Sequitur, anima Christiana, amabilis Salvatorem nostrum in molesto hoc itineri. Arduum non est inventare viam, qua itur ad Calvarium; Sanguine illius comotata est; quicunque graditur, non obserua amoris sui relinquit veltigia. Tamen iam intelligo, parum illi sanguinis superesse; jam iam vincitur pondere crucis sua, & sustinet debet militum impotentiam, qui verberibus inutiliter gressum maturare illum compellunt. Verum videntes illum non posse amplius proferre pedem, tenentur eum parte ponderis relevare, & adveniam quendam, qui forte ibi aderat, cogere, ut eidem crucem quam bajulanti ferret opem. *Idem in Passione Quadragesima.*

Quis discutitur J. C. mulieribus, quae ipsum sequeruntur & secuntur. Mibi videor videre, Auditores, & in fronte vestra legere sensus cordis vestri; vos felicet invidore fulti adveniunt, non huic, cui contigit operi ferre Salvatorem: verum nihil hoc facilius, si velitis; ad id enim sufficit exonerare animi vestram peccatis per sinceras penitentias. Hoc est crux, & sarcina, quae opprimit Dei Filium, & efficit, ut succumbat sub hoc immenso pondere, quod gestare cogitur. Ad affectum autem Dei bajulantis crucem suam, nemo Fidelis est, qui dicere non debet cum Sancto Paullo: *Exortus ad eum extra cibra impræceptum eius perseruare.* (ad Habr. 3.) Quondamque prædicti nos cum cruce fuit, nunquid ita erimus duri, ut eum solam tantum pondus gestare sustinamus? Heu! illi crucem adeo gravem, atque onerosam defert propter amorem nostrum; nos vero ut amorem illi testem nostrum non minima quidem incommodum doloremque volumus sustinere? Quomodo posthac gloriarum poterimus esse ex fætatoribus ejus? An potius erimus ex numero eorum, de quibus idem S. Paulus nonnihil loqui potest, & quos inimicos Crucis CHRISTI vocat: *Hunc autem & filios eius, inimicos Crucis CHRISTI;* (ad Philipp. 3.) & qui tantum abest, ut eam gelent, ut immo fugiant, & de illa ne verbum quidem fieri patiuntur. Ah! sequarum, Christiani, Dei Filium, exemploque, ac verbo, nos crucem sequi docentem. *Qui vult venire post me, tollat crucem suam.* (Matth. 16.) *Idem.*

*Advenit illi occasio longitudi, & imbecillitas virium camia efficit propter quam illi sub immensi sarcina cederet; advenia quidam coactus fuit illi ferre open, five crucem rendo post illum, seu eandem ferendo una cum illo. Hanc autem open illi non procurarunt, quia vicem illius misericordia fuisse; id enim potius contigit propter crudelitatem, ut deficitibus viribus non pervenire posset ita cito, ut illi cupiebant ad locum supplici, ut eidem cruci tandem illum confixum viderent. Hac in occasione complures Sancti advenia huius invenerunt felicitatem aliquam feren- di Salvatorem erucem bajulanti, quamvis hoc illi dubio invitus, & agre fecerit. Sed quinam ex vobis est, Christiani, qui Salvatorem cognoscens, hoc illi officium praefare abiuniet? Tamen cum nobis aliquam immittit tribulationem, qua extrema pars est crucis sua, quam nobis offerit, illam ita inopiose recipimus; quamvis hac in retenebam vicius ostendere amorem, quo vicius illum complevit debemus. Hoc celeste edictum est, & Oraculum ejusdem ore prolatum; ad hoc ut sequiam illum, opus esse, ut crucem feramus. Si quis vult venire post me, tollat crucem suam, & sequarum me. (Matth. 16.) Cum etiam nos ad crucem deferendum invitari, attendite, ipsum non dicere, tollas crucem meam; quod nimis grave onus est, sed dicere, tollas crucem suam, videlicet injuriam hanc, illam persecutionem, hoc infirmitum, quod nobis accidere permittit; nos vero vix animus adjicimus ad crucem hanc nostram ferendam, tamquam tanto cum murmure, & querela bajulamus. *Idem.**

Confidatio in hunc advenit, qui open tamen tuli Salvatorem. Catus hic Simoni Cyreni qui tuli open Filio Dei crucem ferenti efficere debet, ut consideremus, ad hoc, ut sumus ex numero affectuum Salvatoris, crucem nostram

iam, & illa vos certissime defereret in celum. *Ex variis Auctoribus.*

JESU CHRISTI CRUCIFIXIO,

Ex quid accident illi in Cruci.

Quid est Calvarius ubi Del Filius erat crucifixus?

Prolefatu Dei Filius eo modo, quo supra narravimus adductus fuit usque in Calvarium, qui locus noctis nocturnum supplici destinatus, vel potius locus a divina Justitia ab eterno connotatus, ubi ei eruent hoc sacrificium consummaret; ad ciens eos fenus, quos nobis immittere debet magnum hoc, atque terrible spectaculum Dei in cruce morientis, illud primum animadvertisendum occurrit, non sine peculiari divina Providentia consilio factum fuisse, ut locus idem, quem Deus olim designaverat sacrificio Iacob, eligetur ad vere immolandum illum, qui ex magni hujus Patriarcha progenie nascitus erat, cuius nativitas, & mors gentibus omnibus benedictionem erat allatura. Opus erat, ut inter figuram, & veritatem hanc adflet relatio. Locus iste supplicio destinatus noctentum positus erat extra urbem; namque mundi Salvator ibi pro peccatoribus erat immolandus. Publicus erat locus, quoniam exppositus esse voluit oculus mundi totius, ideoque locum elegit editorem, ut facile conspiceretur, & patet mortis dignominia; cumque nasci voluerit nocte concubia, plena die voluit crucigere, ut spectatores omnes testes essent mortis ipsius. Ad tristis hujus loci adspicuum, ubi divinae iustitiae erat satisfactum, reor, in terram procidisse, & feme obtulisse tamquam victimam pro totius Mundi salute immolandam, dicendo eadem verba, quae David illum preferente inducit primo vix eiusdem momento: *Holoënum, & pro peccato non postulasti, sume diu, ecce venio.* Iustitia Patris mei: quandoquidem fangus tot victimarum, que in altaris tuis jugulata fuerunt, tibi satisfacere non valuit, tu mihi tribuisti corpus, ut in corpore hoc divinitatis conjunctio dignum te sacrificium offerrem: ecce igitur me tibi offero hac mente: ecce meo in statu, quem cupisti, præsto, te to tum unam esse plagam; a plana pedis, ad verticem capitis nulla est in tantis. *Idem in Passione Quadragesima.*

More oblati fuit Salvator vinum cum flos sanguinis quod bibere non posset & quis.

Mos erat, ut illis, qui erant crucifigendi vinum cum myrra mixtum propinaretur, ad sensus eorum sopiendos, ac prohibendum, ne totum supplici dolorum perciperent. Hoc etiam Dei Filio oblatum fuit, cumque ille haberet velutini nocens, ex eo accepit, & gustavit; fed cum aliunde velutis fibre mortis crucis sine illo lenimento, biberit noluit. *Et cum gustasset, noluit bibere.* (March. 27.) Sancti nonnulli postquam ad examen vocarunt potius hujus naturam, inhumanitas nomine redargunt carnifices, qui oblitus confunduntis propinandi optimum its merum, qui extremo afficiendi erant supplicio, cum videnter JESUM felsum, viibus prostratum, sicutque laborantem, tum propter plurimum Sanguinis effusioneum, tum quia coti intersupplicia nullae ei requies permittebatur, tamen deducerunt illi vinum cum felle, & myrra dilutum, ut illum torquerent in ore, atque stomaco, quo flagella, & spinae penetrare non possuerant, pro liquore alio, qui hauiendus præbebar mortis sceleribus ad sensum doloris, & mortis timorem increbantibus. Aliis potus ad foliatum propinabatur, Salvatori ad supplicium. *Ex diversis Auctoribus.*

Quonodo Salvator fuit cruci, ac totus hujus supplicii apparuit?

Interne carnis video promentes supplici hujus instrumenta, & ex, quae necesse sunt preparantes. Crux terebratur, ubi inferendi sunt clavi; malles expeduntur; terra ad crucem altius attollendum effodunt; similes Salvatoribus suis exitus indumentis, que crucis pondus carni cum fanguine ex vulneribus efflente conglutinaverat; quod eadem illa vulnera, dolorosque infundebat. Purificatus hic Agnus nudatus fuit ita perfusus cruro, ut totum illum corpus unum tantummodo vulnus videberet. Iustus est fulpis in cruce sterni; haud agre paruit; extendit se in leonto doloris sui, non aliud habens, ubi reclinaret caput suum nisi spinas, quibus erat coronatum. Notisi Fili mi, dixit illi tunc Pater aternus; ita enim illum allocutum possumus arbitrii: Notisi quid justitia mea debeatetur; en te in arca, ubi sacrificium consummatu: manus tua representant nocentes omnium hominum manus, sicutariorum, sacrilegorum, improborum omnium, illas extendit, ut pro omnibus illis satifascat: oportet, ut per vulnera, que recipiunt tuz, earum vulnera carent, & sanguis, qui inde manabit, omnia earum criminis deleat. Equidem astringit, innocens respondet victimam, simulque alteram offert tortoribus, qui primum infligunt clavum, quo caro cum ligno confoditur, inde fanguinis imbre effusiente. Sed ubi alteram obtulit simili pæcto transfigendam, cum brachii nervi coarctati fuissent, summa vi protrahebatur, ut perverret ad locum paratum; atque runc luxata sunt omnia ofa, & peccatis intumuit non sine dolore ineffabilis, quemadmodum Propheta portenderat: *Dismiseraverunt omnia ossa mea;* (Psal. 21.) mox vero altera etiam manus altero clavo, qui similem peperit dolorem, configur. Non ignoras, tunc Pater eternus excipit, pedibus suis peccata esse luendas pro-

criminosis passibus, quos fecerunt homines, ut offendent me; postulat ergo justitia mea, ut pedes tui huic eidem cruci affigantur, Ita Pater, & Deus meus; astringit, amabilis hic Salvator responder, atque tunc summo cum dolore illos extendenti, duo cruceles hiatus, simulque duo rivi scinduntur, ex quibus efflit pretiosus ille sanguis, qui omnia sclera nostra debet eluere: fatem post hoc, Pater eternus, tibi satisfactum erit inuenire Unigenitum tuum cruci confixum. Nondum fatus, volo enim te animam efflare, & per mortem tuam sacrificium profus consummari. *Idem in Passione Quadragesima.*

Cum adorable Salvatoris corpus inextensem esset in cruce, & adeo fortiter inheraret, ut moveri non posset; ut unibique dolori accederet ignominia, oppotuit feneri pena corporis latrones duo, ne qui videret illum inter nocentes crucifixum, credere posset innocentem. Mox crux hac non nisi terribili vocum mixtione attollitur, & machinis in aere suspensus, & magno cum impetu labi permittitur in levem paratam ad eam excipendam. Ad hanc crucis concuscionem omnia Salvatoris vulnera novo cum doloris incremento exacerbantur: crux ipsa cœns hinc inde apertos firmatur non sine magnis malleorum tunibonibus, ita ut in singulis ictus succutatur adorable corpus, quod clavis tantummodo sustinet, cum totum dilaniat corporis pondus inde suspensum incanter vulnera ipsi dilatato eo majori cum fenu, quo manus, pedesque præfertim contenta nervis, musculis, tendinibus, qui citra acerbissimum doloris latitudine possint; præterquam quod crux erat illi totum peculiare propriei nervorum extencionem, & corporis situm, in quo erat. Itaque JESUS extremas tres victimas sue horas tradxit in dura hac cruce positus, clavis suspensus, sufficiens incubens vulneribus. Tandem Salvator hominum erit in eo te statu positum video, quem a prius omnia tua momenta concupisti. In crucem sublatu es coram Calo, ac terra, eidemque aede inhæres, quasi unam illius patrem constitueres. Ibi omnibus corporis tui membris patris, quæ omnia peccastis: tot plagiis confusus es, ut dicere possis, te totum unam esse plagam; a plana pedis, ad verticem capitis nulla est in tantis. *Idem in Passione Quadragesima.*

Ecce igitur innocens hac victimâ in Altari posita, ubi J. C. in cruce mortis vulnus expectat: hic est triumphalis currus illius; hic Doctor caelestis est in Cathedra, ex qua ad omnino est. Mysterium terræ nationes loquitur. *JESUS CHRISTUS in Cruci Grande Speciem!* S. Augustinus exclamat. (rat. 17, in Joann.) Si illum impius consideret, infigne ludibrium est, si spes impia, grande ludibrium; fed si Religio, infigne Mysterium. Si spes pietas, grande Mysterium. Ex Iudorum parte feelus est horum, ex parte Patris aeterni effectus est amoris, quo homines proficerebuntur. *Sic Deus dilexit Mundum, ut Filium suum unigenitum daret.* (Joann. 3.) Sed si speciem Deus homo Crucifixus, hoc est Myllerum omnium maximum, triumphus, vel extremus excessus immensa caritatis, quod elegerit crucem futuram salutis nostræ instrumentum, que nonnulli sumptibus a eo, quem interfecit, cruciatur. En quid dicat S. Augustinus: *Rebus non fide in genere mortuam: penitus enim in ligno crucifixi, producta morte miserabatur: non enim crucifixi horum erat occidit, sed dum vivitur in cruce, non longior vita eligebatur, sed quia mors ipsa protendebatur.* Hoc mortis genus, & acerbissimum supplicium pati voluit, ut amoris sui excedens hominibus testetur. *Idem.*

Dixi jam crucis supplicium fuisse unum omnium favelis, turpissimum; fed hoc in loco possum addere quod aeternum est: *Filio Dei fuisse cumulum, atque congeriem omnium interiorem, exterorumque cruciatum, quos uni illi omnes reservat.* Videat divina justitia: *Quapropter Propheta dicit: O vos omnes qui sanctificis per vitam, intendite, & videte, si est dolor, sicut dolor meus.* (Ebor. 1.) Dicereis profecto omnes species, omnique differentias dolorum in illum fringere, & extremum supplicium ex ceteris omnibus fuisse compotum; ut illum constitueret vere virum dolorum, in amissum, & corpore patientem. Omnes dolorum fontes aperti sunt, omnes vero clausi fontes consolationum. Imperfus est in pelago amaritudinis, quin inter omnes passiones eius, quas Propheta vocat aquas amaras, illa sit aquæ dulcis gutta ad eum consolandum. Fingite illum vobis simul a calo, terraque exagitatum per hominum saeviam, & justitiam Patris, quem illi quidem perfecuntur, hic autem derelinquit. Amici sui illum sua affligunt prætentia. Tales sunt sancta illius Mater, que per confortans tortoribus, qui primum infligunt clavum, quo caro cum ligno confoditur, inde fanguinis imbre effusiente. Sed ubi alteram obtulit simili pæcto transfigendam, cum brachii nervi coarctati fuissent, summa vi protrahebatur, ut perverret ad locum paratum; atque runc luxata sunt omnia ofa, & peccatis intumuit non sine dolore ineffabilis, quemadmodum Propheta portenderat: *Dismiseraverunt omnia ossa mea;* (Psal. 21.) mox vero altera etiam manus altero clavo, qui similem peperit dolorem, configur. Non ignoras, tunc Pater eternus excipit, pedibus suis peccata esse luendas pro-

Crucis favelis, plenum fuisse, ac hoc in loco possum addere quod aeternum est: *Filio Dei fuisse cumulum, atque congeriem omnium interiorem, exterorumque cruciatum, quos uni illi omnes reservat.* Videat divina justitia: *Quapropter Propheta dicit: O vos omnes qui sanctificis per vitam, intendite, & videte, si est dolor, sicut dolor meus.* (Ebor. 1.) Dicereis profecto omnes species, omnique differentias dolorum in illum fringere, & extremum supplicium ex ceteris omnibus fuisse compotum; ut illum constitueret vere virum dolorum, in amissum, & corpore patientem. Omnes dolorum fontes aperti sunt, omnes vero clausi fontes consolationum. Imperfus est in pelago amaritudinis, quin inter omnes passiones eius, quas Propheta vocat aquas amaras, illa sit aquæ dulcis gutta ad eum consolandum. Fingite illum vobis simul a calo, terraque exagitatum per hominum saeviam, & justitiam Patris, quem illi quidem perfecuntur, hic autem derelinquit. Amici sui illum sua affligunt prætentia. Tales sunt sancta illius Mater, que per confortans tortoribus, qui primum infligunt clavum, quo caro cum ligno confoditur, inde fanguinis imbre effusiente. Sed ubi alteram obtulit simili pæcto transfigendam, cum brachii nervi coarctati fuissent, summa vi protrahebatur, ut perverret ad locum paratum; atque runc luxata sunt omnia ofa, & peccatis intumuit non sine dolore ineffabilis, quemadmodum Propheta portenderat: *Dismiseraverunt omnia ossa mea;* (Psal. 21.) mox vero altera etiam manus altero clavo, qui similem peperit dolorem, configur. Non ignoras, tunc Pater eternus excipit, pedibus suis peccata esse luendas pro-

Extrama doloratio quam patitur filii Passus fui derelictus. Salvator vero dolorum constitutus; nam dum patitur in omnibus corporis sui partibus, omnibusque sensibus, dolor, atque tristitia simul replet amaritudine animam illam, ac ea defoliatione conficit, quam in horto Olivarium expertus est; namque in majori passionum suorum incurfu fecit se ab aeterno Patre suo derelinqui. De hac re cum ipso per amarum conqueritur: *Deus, Deus meus, usq[ue]d negligisti me?* (Matth. 27. & Marci 15.) Videlicet queritur se tradidisse eum in predam doloris, & carum rerum omnium, quae illum affigere poterant, ut videretur destitutus omnibus sensibilibus consolationibus, quibus deinceps Maryes inter terribiles eorum crucias confirmavit. Sed hic mons Calvarii Salvator nostro id sicut, quod mons Golgotha, de quo in Scripturis est sermo; nulla enim pluvia, nulla roris gutta decidit, que illum consolatur. Ita ut in hac derelictione dicere possimus eum similem esse homini qui cedidit in mari, qui se futinat quoad potest; & quem aqua circum undique ambit; luctatur cum fluctibus donec aliquam sperat operi; sed statim ac aqua in ipsum penetrat, quam primum submergitur. Hoc innuete velle videatur Propheta; ipsum contra passionem suarum vim obniti, donec illi cum hominum violencia pugnandum sit; sed ubi se vidit derelictum a Patre, a quo sub fidibus praefabatur, dolorem penetrae animam illius, & factum fuisse tamquam vehementissimum torrentem, quo fuit demersus. *Quoniam intraverunt aqua nige ad animam meam, & tempore derelictus me.* (Psalms. 68.) *Idem.*

Humana mens conciperi nequit, quam acerba fuerit Salvatori haec Patris derelictio; nam quamvis sine blasphemia dicit non posse, quod Hæretici quidam effuerint, ipsum in desperatione incideat; credi tamen potest, derelictionem, ne da ipse queritur, operationem fuisse in anima sua, quia omnem replevit patienti capacitatem: derelictionem, deinde illi pretiosissime fuisse. Sed meritorum hoc fuisse gratia miraculum, ex quo nihil inferi potest; & opus præter ipsum ordinem misericordia ipsi ipso tempore, quo Sanguinem suum effundit pro peccatoribus, & qui pro tortoribus suis deprecatur. Quod miraculum invocantem ipsum eo tempore, quo ab aliis in ipsum blasphemiz evomuntur, & factum illius Praconem, atque Apostolum, dum ab aliis derelicitur, veniam conferunt. Sed iterum dico, hoc infolium est divinis bonitatis exemplum, quod peccatori non est exceptandum; nam in feccula perseverare cum hac spe, & presumptio est, quia nos haec indignos efficit misericordia, quam exhibet veteribus peccatoribus in Sanguinis sui virtute sperantibus. *Idem.*

Si Salvator morti proximus tot ardentis caritatis argumenta tribuit nequissimum peccatoribus, credendum non est ipsum justorum, amicorumque fluorum oblitivi; quos enim benevolentia sensus testatus non est erga Parentem suam, & dilectionem discipulam suam, quos ad pedes Crucis intulit. Non potuit illi pretiosissime amoris sui pigius resiliere, quam tradendo alterum quidem pro Filio Matrem suam, alterum vero pro Matre dilectione discipulo; quandoquidem per hoc manus alteri tradidit locupletissimum thesaurum, qui in mundo esset; alteri vero Filium obsequio plenum, qui futurus erat eidem auxilio, atque solatio. Ad domum Sacram Matrem cum viam sibi fecisset per confertum turbam, ut extrema præberet officia illi, cui vitam tribuerat, inter duo hac corda factum fuisse admirabile commercium doloris simile, & caritatis. *Heu Mater, quid hic agis, Filius illi dicens poterat;* numquid innocens Columbia expectas, ut fanguinis mei diluvium percanneris? *Tu vero, Fili mi, quoniam in statu te video!* Heu! quem dolorem afferunt mihi tua vulnera! Oportet ne, Mater, me cauferit eis doloris, quo conficeris? Oportet ne, Fili, ut te tanta pati conspiciam? *Hac colloquia, Auditores,* corde potius, quam ore sunt; quorum sensus adeo sunt teneri, atque patetici, ut malum eos vobis meditando reliquerent, quam meis sermonibus iisdem officerent. *Idem.*

Denique, cum mors proxima, tormenta, quæ sufficiunt, rat, fango, quem fuderat, vites eius omnia exhausteret, & misericordia erga illos ipso, a quibus crucifiguntur; quantum est patitur, colligit quidquid habet virium, ut vocem attollat, qui ipsius paternitatem persequitur, & veniam pro perfectoribus, atque tortoribus suis. *Pater dimittit illis, non enim felix quid faciunt.* (Luc. 23.) Viderit oculis suis, alios quidem dividentes fibi vestimenta sua, alios irridentes passiones suas, horum illum blasphemantes, illos fibi imbecillitatem exprobantes, & per sarcasmum invitantes, ut de cruce descendat. Sed inter totum hoc probra, quæ omnia iracundia ipsius fulmina merebantur, exclamat: *Pater dimittit illis, quati jugula voluifit vocem Sanguinis sui, de terra in calum ascendente ad ultimum petendam majori cum vehementia, atque justitia, quam vos Sanguinis Abel effus per fratris sui odium, & crudelitatem.* Post hoc exemplum Christiani, qui tandem inter necrum fovetis odium contra fratum velutum, si derelictus imitari sensus hujus mortis Dei, non utar illius argumentis, quæ vos adgant ad veniam illi tribuendam: vobis dicam folium eadem verba, quæ Filii Jacob dixerunt fratri suo Joseph, qui ab ipso venditus fuerat: tamquam mancipium, veriti ne post obtinuit patris fuerat: tamquam injuriam persequeretur: *Pater tuus, antequam moreveret, precepit nobis, ut hac ribi nomine illius diceremus; obsecro, ut oblivientis felicitate nostrorum. Ita est; Christiani; Pater, atque Salvator tuus, cum proximus esset morti, hoc upsum patuit: a te pro pluribus noxiis, quibus divinam illius majestatem laetisti, ut ejus exemplum fecerit fratri tuo parcas.* *Pater tuus, antequam moreveret, precepit nobis.* Inimicus ille te graviter offendit; non abuso: contumelia, quæ te affecti, gravissima fuit; fateor. Sed Pater tuus in ipso mortis articulo hunc a te gratiam petit, eamque per tot ora

JC. de Cruci pendens vestimenta pectoraliter venia pro illis, qui ipsius paternitatem persequuntur, & cruca. cagedant.

éclypsi laborare, terram violentis concussionibus trepidare, quod silentium vestrum, ac lacrima vobis eloquentem, salutem nostram continuationem. Oportet, ut Deus hic pro nobis in Cruce mortuus, hoc precetur a nobis, quoniam peccata nostra majora ipsi dolorem attulerunt, quam clavi, spina, flagella, omneque mortis fuisse dolores? Heu! nonne durius nobis est cor, quam Iudeus ipsi, quorum nonnulli penituit criminis suis, & qui reveri sunt pro dolore persecutio pectora sua, ac dolentes fe mortem illi attulisse, quos Celum novis prodigiis cogebat, ut illum pro Dei Filio faterentur! *Vt Filius Dei erat iste.* (Matth. 27.) Ego vero, Deus meus, adeo parum movebor adspectu passionum tuarum, meorumque criminum, que eorum causa fuerunt; ut minime censem tibi inferre tormenta, peccare non defensis. Nunquid dicitur, rupe, que culpa vacabant, in morte tuas contritas suisse, & cor meum, quod nocens est, non suisce contritum? Effunde Deus meus adhuc guttam Sanguinis tui, ut mollis fiat, ac inde vera contritionis lacrima eliciat. *Idem.*

Tu vero Salvator meus, & Deus meus! potesne adhuc amare peccatores post tanta ingrati animi argumenta, & tot, que tibi intuleri supplicia? Ita, Christiani; & brachia haec extensa, innuat illum adhuc præsto esse ad nos recipiendo complectendosque, modo ex corde peccata defestemur. Hunc ergo sensum inspirate mihi lacrima! Sanguis! mors, & passio Dei mei! ut ex verâ cordis possentia petam misericordiam postquam toties rebellavi contra divinam majestatem tuam? Hisce adhæream vulnus; sanguis inde fluens, me ita conglutinet, ut omnino nequeat separari! Numerem has plágas premium redemptoris mei, totaque vita admirer hunc Dei amorem, quem cruentis hinc characteribus alte adeo impressum video. Caput adorabile! quod aeternam coronam nobis polliceris, quam longe aliud meritis diadema! Os, ex quo tot manum. Oracula, quomodocumque ausi sunt illud felle, & accepto inebriare? Sacra Pedes, asylum misericordia, millies vos deosculor, neque hinc discedo nisi criminum meorum veniam obtinero. Laus, quod es divinitatis Sanctuarium, esto in aeternam sedes mea. Denique vos benefic manus Salvatoris mei, ad vos configlio tandem vobis eadem datus verba, quæ Jacob Patriarcha dixit Angelo, cum quo tota nocte lucis erat: *Non dimittam te, nisi benedicis mihi.* (Gen. 32.) Voluisti Domine in te omnes scipere maledictiones, quas ipse meritus fuerant; sed hoc fatus non est: *Non dimittam te, nisi benedicis mihi.* Benedicione hanc tuam igitur peto. Hanc mihi quidem Domine, & universo huic populo peto &c. *Idem.*

FINIS

Tomus Primi Mysteriorum Domini nostri.